

Livet på torpet

Förr bodde många människor i torp på landet. Familjerna var stora och farmor och farfar bodde ofta tillsammans med sina barn och barnbarn. Torparen hade en åker att odla säd på och en ko. Kanske också några höns och en gris.

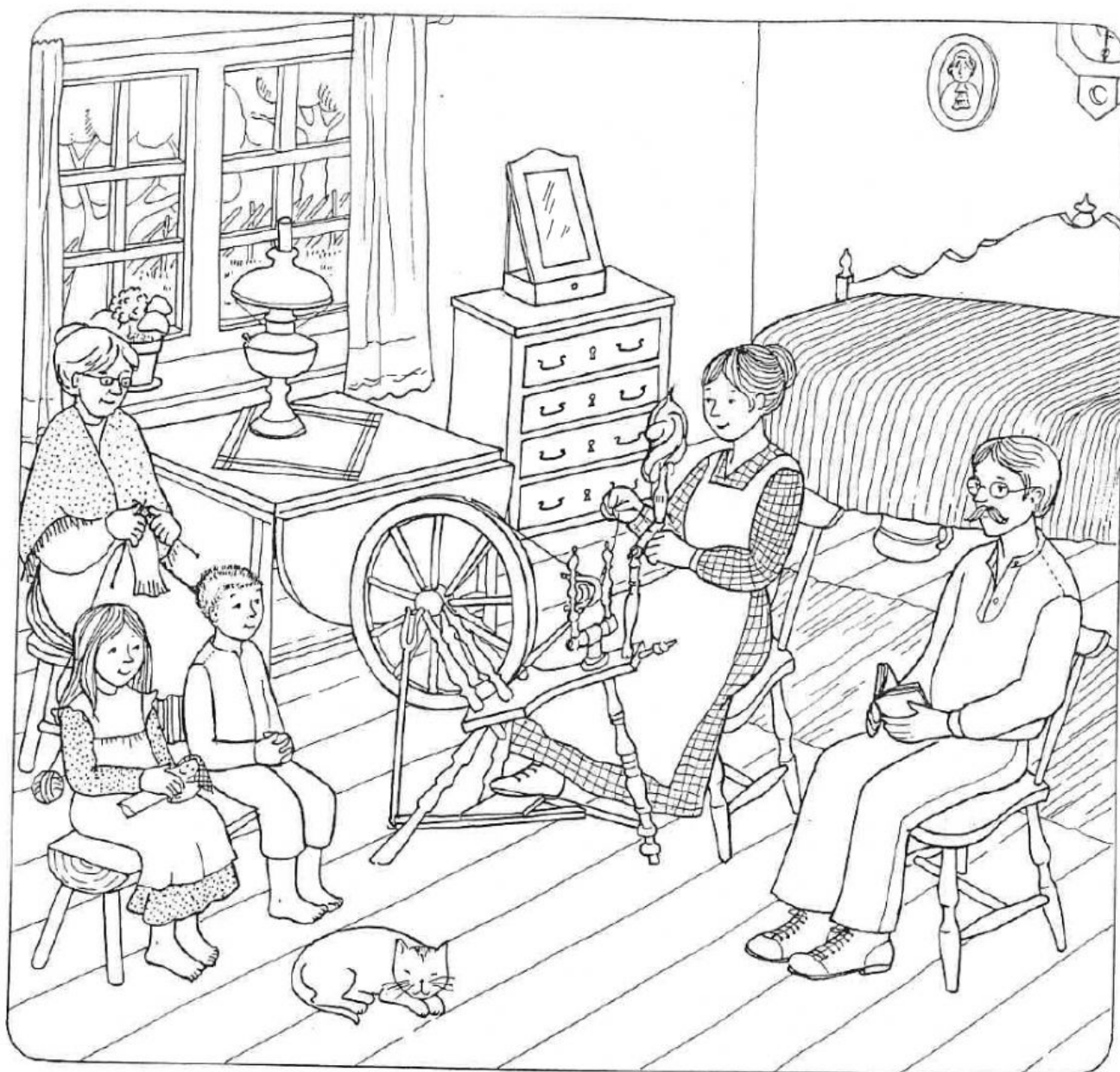
I torpet fanns ofta bara ett enda stort rum. Det användes som kök, vardags-rum, arbets-rum och sov-rum.

Spisen eldades med ved eller ris och gav värme i rummet. Ovanför spisen hängde man blöta kläder på tork.

En del av rummet var sov-rum och där sov hela familjen. De barn som inte fick plats i någon säng fick sova på golvet på halm-madrasser.

Barnen sprang bar-fota på det kalla golvet och lekte med sina hem-gjorda lek-saker.

Under hösten och vintern var man mest inom-hus. Då hade man tid att spinna, väva och laga sina red-skap.

Ibland läste far högt ur bibeln. Det var oftast den enda bok familjen ägde.

När det blev mörkt gick familjen och la sig. Det fanns ingen elektricitet i torpet och man tände inte fotogen-lampan i onödan.

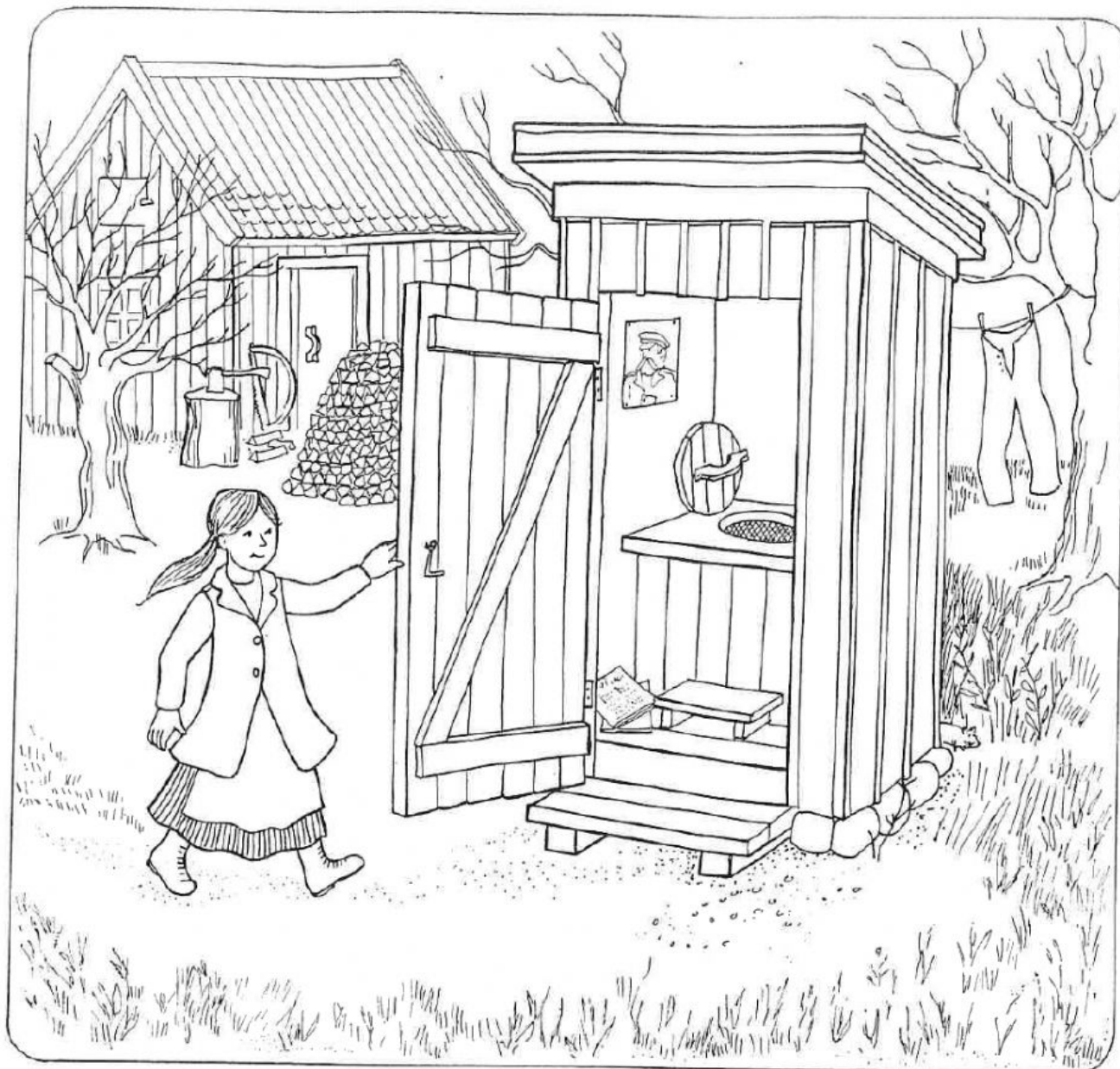

I utdrags-soffan ligger barnen åt var sitt håll och sover. Det kallas att ligga skafföttes.

Det var inte ovanligt att en familj hade 8–10 barn. Då var det trångt i torpet.

Innan barnen somnade läste de sin afton-bön, kanske den här:

*Det går en ängel kring vårt hus.
I handen bär han gyllne ljus.
Han har en bok uti sin famn.
Så somna vi i Jesu namn.*

Ute på gården fanns ett dass.
På vintern var det kallt och
dragigt där.

För att slippa gå ut på dass
när det var mörkt hade man
en potta vid sängen. Det såg
du på bilden där barnen låg
och sov (sid 14).

Tunnan på dasset blev full
med kiss och bajs, som blev
bra gödning.